

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 27.9.2012
SWD(2012) 267 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula,

**ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 111/2005, ar ko paredz noteikumus par
uzraudzību attiecībā uz narkotisko vielu prekursoru tirdzniecību starp Kopienu un
trešām valstīm**

{COM(2012) 521 final}
{SWD(2012) 268 final}

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula,

ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 111/2005, ar ko paredz noteikumus par uzraudzību attiecībā uz narkotisko vielu prekursoru tirdzniecību starp Kopienu un trešām valstīm

1. PROBLĒMAS FORMULĒJUMS

1.1. Kāda ir problēma?

Efedrīns un pseidoefedrīns ir ķīmiskas vielas, ko izmanto saaukstēšanās vai alerģijas zāļu ražošanai. Abas šīs vielas ir arī galvenie metamfetamīna ražošanas prekursori. Lai nepieļautu to novirzīšanos no likumīgas tirdzniecības uz nelikumīgu narkotiku ražošanu, ir izveidots īpašs tiesiskais regulējums (gan starptautiskā līmenī¹, gan arī ES²), lai identificētu aizdomīgus darījumus. Tas tomēr šāda regulējuma nav attiecībā uz medikamentiem, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns. Tā kā medikamentos esošo efedrīnu un pseidoefedrīnu iespējams viegli ekstrahēt (izmantojot lētu, mājās apstākļos izgatavojamu aprīkojumu un vienkāršus ķīmiskus procesus), narkotiku kontrabandisti izrāda ļoti lielu par šiem medikamentiem kā nelikumīgas metamfetamīna ražošanas prekursoru izejvielai. Tas, ka uz cilvēkiem paredzētām zālēm, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, neattiecas Regulas (EK) Nr. 111/2005 noteikumi, ko piemēro tirdzniecībai starp Eiropas Savienību un trešām valstīm, izraisīja tādu situāciju, ka dalībvalstu kompetentās iestādes nevarēja apturēt vai konfiscēt šos medikamentus, kad tos eksportēja no ES muitas teritorijas vai kad tie tranzītā šķērsoja šo muitas teritoriju, kaut arī bija ļoti ticams, ka tos galamērķa valstī izmantos nelikumīgai metamfetamīna ražošanai. No ES gaida, ka tā novērsīs šo nepilnību pašreizējos normatīvajos aktos attiecībā uz pilnvarām, kas piešķirtas muitas un policijas iestādēm, kuras var aizturēt un konfiscēt efedrīnu un pseidoefedrīnu, bet nevar aizturēt un konfiscēt medikamentus, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns.

Šīs problēmas pamatā esošos faktorus var apkopot šādi.

- Kontroles pasākumi attiecībā uz efedrīnu un pseidoefedrīnu (vielām) ir pastiprināti visā pasaulē. Dažas valstis pasaulē ir gājušas pat tik tālu, ka aizliegušas šo vielu importu.
- Tādējādi kontrabandistiem radusies vajadzība meklēt alternatīvus efedrīna un pseidoefedrīna avotus metamfetamīna ražošanai.
- Tāpēc kontrabandisti izrāda ļoti lielu interesi par medikamentiem, kuru sastāvā ir šīs vielas un kuriem nepiemēro stingrus kontroles pasākumus.
- Kontroles pasākumu pastiprināšana attiecībā uz šiem medikamentiem, kuru sastāvā ir efedrīns un pseidoefedrīns, citos pasaules reģionos. Reaģējot uz to, kontrabandisti pievēršas

¹ Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija pret narkotisko un psihotropo vielu nelegālu apriti ir pieejama tīmekļa adresē: [HTTP://WWW.INCB.ORG/PDF/E/CONV/1988_CONVENTION_EN.PDF](http://www.incb.org/pdf/E/conv/1988_convention_en.pdf)

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Regula (EK) Nr. 273/2004 un 32. pants Padomes Regulā (EK) Nr. 111/2005, kas attiecas uz Kopienas tiesību aktu īstenošanu un darbību narkotisko vielu prekursoru tirdzniecības uzraudzības un kontroles jomā

tiem reģioniem, kur šos medikamentus, eksportējot vai pārvadājot tranzītā, kontrolē mazāk, piemēram, ES.

No 2007. līdz 2010. gadam ES dalībvalstu kompetento iestāžu uz robežas konfiscētais to metamfetamīna prekursoru daudzums, kas ir medikamentos, kuru sastāvā ir efedrīns un pseidoefedrīns, ir ievērojami svārstījies. 2007. gadā kopējā konfiscētajā daudzumā medikamentu nebija gandrīz nemaz (0,3 t³ no 8 t), 2008. un 2009. gadā medikamentu apjoms kopējā konfiscētajā daudzumā strauji palielinājās (attiecīgi 1,8 t no 3,5 t un 0,6 t no 1,4 t). Kaut arī šis apjoms būtiski samazinājās 2010. gadā (0,1 t no 2,9 t), daudzas dalībvalstis un Starptautiskā narkotiku kontroles padomē (INCB) pauž bažas, ka Regulas (EK) Nr. 111/2005 mehānismi tādu medikamentu kontrolei, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, nav pietiekami.

1.2. Kurus tas skar?

- Trešās valstis, kur ražo metamfetamīnu un kur tādu medikamentu kontroles mehānismi, kuru sastāvā ir narkotiku prekursori, nevar būt efektīvi, ja līdzvērtīgi mehānismi nav ieviesti valstīs, kuras šīs vielas eksportē vai kuru teritoriju tās šķērso tranzītā.
- Ražotājus un izplatītājus, kas reģistrēti vai nu Savienībā, vai ārpus tās un kas ir to medikamentu piegādātāji vai tirgotāji, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns.
- Muitas iestādes, policijas un veselības aizsardzības iestādes, jo tās ir izpildes iestādes, kuras katrā dalībvalstī norīkotas īstenot normatīvos aktus attiecībā uz narkotiku prekursoriem.

2. SUBSIDIARITĀTES ANALĪZE

Regulas (EK) Nr. 111/2005 pamatā ir LESD 207. pants (iepriekš EK līguma 133. pants). Tā paredz noteikumus narkotisko vielu prekursoru tirdzniecības uzraudzībai starp Kopienu un trešām valstīm.

Pašlaik ES dalībvalstu muitas iestādes konfiscē medikamentus, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, pamatojoties uz attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem, kas regulē narkotiku apkarošanu, vai muitas kodeksu, un tas izraisa atšķirīgas kontroles darbības uz ES ārējām robežām. Turklāt tās ar dažādiem valstu pasākumiem mēģina samazināt šo medikamentu novirzīšanu, tādējādi radot atšķirīgas juridiskās prasības ES uzņēmējiem.

3. MĒRĶI

Vispārīgi politikas mērķi

- Sekmēt pasaules mēroga cīņu pret narkotiku nelikumīgu ražošanu.

Konkrēti politikas mērķi

- Cīnīties pret metamfetamīna nelikumīgu ražošanu, kontrolējot efedrīna un pseidoefedrīna piegādes, kuri ir tādu medikamentu sastāvā, ko eksportē, importē vai tranzītā pārvadā starp Savienību un trešām valstīm, nepieļaujot to novirzīšanu citiem mērķiem, vienlaikus nekavējot šo medikamentu likumīgu tirdzniecību.
- Uzturēt brīvu tādu likumīgiem nolūkiem paredzētu medikamentu plūsmu starp Savienību un trešām valstīm, kuru sastāvā ir efedrīns un pseidoefedrīns.

³ t = metriskā tonna = 1000 kg.

- Novērst neproporcionālu administratīvu slogu valstu kompetentajām iestādēm (muitai, policijai, veselības aprūpes iestādēm) un rūpniecības nozarei, kas iesaistīta tādu medikamentu tirdzniecībā, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns.

Operatīvais mērķis

Panākt un saglabāt samazināšanās tendenci tādu medikamentu novirzīšanas mēģinājumos, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns un kuri paredzēti nelikumīgiem mērķiem.

4. POLITIKAS RISINĀJUMI

1. risinājums: neveikt jaunus likumdošanas pasākumus (bāzes risinājums)

Regula (EK) Nr. 111/2005 netiks grozīta. Atbilstīgi šai regulai netiek kontrolēti medikamenti, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns. Tāpēc dalībvalstu iestādes nevar, pamatojoties uz ES normatīvajiem aktiem, apturēt vai konfiscēt šos medikamentus, kad tie ienāk Savienības muitas teritorijā vai pamet to, pat ja ir ticami, ka tos neatbilstīgi izmantos metamfetamīna nelikumīgai ražošanai.

2. risinājums: ieteikt dalībvalstīm veikt brīvprātīgus pasākumus

Komisija sagatavotu ieteikumu, kurā būtu uzskaitīti vairāki pasākumi tādu medikamentu kontrolei, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, un katra dalībvalsts varētu izvēlēties no saraksta tos pasākumus, ko uzskatītu par piemērotiem.

3. risinājums: palielināt kompetento iestāžu pilnvaras

Uz medikamentiem, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, attiektos pašreizējās regulas 26. panta noteikumi (kompetento iestāžu pilnvaras). Tas ļautu kompetentajām ES iestādēm apturēt darījumus, kuros iesaistīti šie medikamenti, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka šos medikamentus varētu izmantot narkotiku nelikumīgai ražošanai, neatkarīgi no tā, vai tos eksportē, importē vai pārvadā tranzītā.

4. risinājums: palielināt kompetento iestāžu pilnvaras un ieviest pirmsiešanas paziņojumus

ES dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu juridisks pamats ne tikai apturēt un konfiscēt medikamentus, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns (kā 3. risinājumā), bet arī nosūtīt pirmsiešanas paziņojumus par šiem medikamentiem uz saņēmēju valsti ar tiešsaistes sistēmu PEN (pirmsiešanas paziņojums).

5. risinājums: uz medikamentiem, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, attiecināt tādas pašas kontroles prasības kā uz efedrīnu un pseidoefedrīnu

Medikamentus, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, iekļautu 1. kategorijas klasificēto vielu sarakstā. Tāpēc uz tiem attiektos tās pašas kontroles prasības, kurām pašlaik ir pakļautas 1. kategorijas klasificētās vielas, piemēram, efedrīns un pseidoefedrīns, t. i., pirmsiešanas paziņojums, eksporta atļauja, licence utt.

6. risinājums: aizliegt to medikamentu tirdzniecību, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns

Ar šādu risinājumu turpmāk vairs nebūtu iespējams importēt Savienības muitas teritorijā, eksportēt no tās un pārvietot tranzītā caur šo teritoriju medikamentus, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns.

Pirms tirdzniecības aizlieguma apsvēršanas būtu jāpārdomā citi kontroles pasākumi, piemēram, tie, kas paredzēti normatīvajos aktos. Šie pasākumi ir analizēti 5. risinājumā. Tāpēc 6. risinājums tiek atmests, sīkāk neanalizējot tā ietekmi.

5. IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Šī iniciatīva respektē pamattiesības, pamatbrīvības un pamatprincipus, kas ietverti Eiropas Savienības **Pamattiesību** hartā. Hartas 35. pants garantē ikvienam tiesības piekļūt profilaktiskai veselības aizsardzībai un tiesības iegūt medicīnisku aprūpi. Piešķirot kompetentām iestādēm pilnvaras rīkoties ar medikamentiem, kā tas paredzēts 3., 4. un 5. risinājumā, nepasliktinās sabiedrības piekļuvi medikamentiem.

Ar šo problēmu nav saistāma **ietekme uz vidi**.

Ir grūti noteikt, vai būtu kāda īpaša **ietekme uz MVU vai mikrouzņēmumiem**, jo nebija iespējams apspriedēs precīzi pievērsties tiem uzņēmumiem, kas tirgo tieši medikamentus, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns. Tomēr MVU tika uzklauti, jo tie ir daļa no farmaceitiskajām apvienībām. Tas, ka no tiem netika saņemtas atbildes, apstiprina to, ka šie uzņēmumi daudz nenodarbojas ar tādu medikamentu tirdzniecību, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, vai strādā tādu starptautisku uzņēmumu labā, kuri darbojas šajā segmentā. Tāpēc var pieņemt, ka MVU šis priekšlikums neietekmēs.

Starptautiskā ietekme. Narkotiku prekursoru novirzīšana ir globāla problēma, kurai vajadzīga globāla pretreakcija. Ja ES līmenī veiktu stingrākus kontroles pasākumus attiecībā uz medikamentiem, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, tas atbilstu citu pasaules valstu pūliņiem, tādējādi sekmējot starptautisko mērķi — pastiprināt kontroli attiecībā uz šiem medikamentiem.

Attiecībā uz 3., 4. un 5. politikas risinājumu **administratīvais slogs kompetentajām iestādēm** ir novērtēts kvantitatīvi, izmantojot ES “standarta izmaksu modeli” un pamatojoties uz datiem, kas iegūti apspriedēs ar ieinteresētajām personām. Papildu **administratīvo slogu nozarei** var novērtēt tikai daļēji, jo farmaceitiskās profesionālās apvienības un uzņēmumi, kas iesniedza atbildes tiešsaistes apspriedēs, nesniedza nekādus datus, jo tie visi atbalstīja to, ka netiek veiktas nekādas likumdošanas darbības.

1. risinājums: neveikt jaunus likumdošanas pasākumus (bāzes risinājums)

Efektivitāte

Atklātais pašreizējo normatīvo aktu vājums attiecībā uz to medikamentu novirzīšanu, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, saglabātos, ļaujot kontrabandistiem turpināt pievērsties medikamentiem, lai iegūtu efedrīnu un pseidoefedrīnu nelikumīgai metamfetamīna ražošanai. Tāpēc **šis risinājums neveicinās** metamfetamīna nelikumīgas ražošanas apkarošanu, **samazinot efedrīna un pseidoefedrīna** krājumus, kas ir medikamentu sastāvā.

Saglabāsies likumīgiem mērķiem paredzēto šo medikamentu **brīva tirdzniecības plūsma** starp Savienību un trešām valstīm.

Turklāt **ES turpinās saņemt kritiku starptautiskā līmenī** par to, ka tā paliek “bezdarbīga” par spīti nepārtrauktiem *INCB* aicinājumiem pastiprināt kontroli attiecībā uz tās ārējo tirdzniecību.

Lietderīgums

Šis risinājums nerada nekādu papildu slodzi Eiropas līmenī nedz uzņēmumiem, nedz valstu kompetentajām iestādēm. Tā kā nemainīsies “izmaksas, rīkojoties kā parasti”, nemainīsies arī administratīvās izmaksas.

2. risinājums: ieteikt dalībvalstīm veikt brīvprātīgus pasākumus

Efektivitāte

Šis risinājums nenodrošina ES reakciju uz identificēto problēmu. Tas tomēr liks tām dalībvalstīm, kurās nav ieviesti nekādi kontroles pasākumi, izveidot kādus pasākumus, pamatojoties uz labo praksi citās dalībvalstīs, kuras jau ir veikušas šādus pasākumus, kas ir izrādījušies efektīvi, lai samazinātu efedrīna un pseidoefedrīna piegādi narkotiku nelikumīgai ražošanai.

Šo medikamentu tirdzniecības plūsma starp Savienību un trešām valstīm netiks skarta.

Šis risinājums nebūs saderīgs ar ANO Rezolūcijām, kurās visas ANO 1988. gada Konvencijas Līgumslēdzējas puses tiek aicinātas pastiprināt kontroli attiecībā uz šādiem medikamentiem.

Lietderīgums

Lai kādus pasākumus valstis izlemtu ieviest, var pieņemt, ka tie radīs zināmu administratīvu slogu valsts līmenī. Jebkādu šādu valsts mēroga pasākumu papildu administratīvais slogs šajā iniciatīvā nav vērtēts, jo nav skaidrs, kādus pasākumus dalībvalstis varētu veikt.

3. risinājums: palielināt kompetento iestāžu pilnvaras

Efektivitāte

Šis risinājums **palielinās iespējas novērst šo medikamentu novirzīšanu, tādējādi samazinot efedrīna un pseidoefedrīna piegādi nelikumīgai metamfetamīna ražošanai.** Tā kā šis risinājums radīs narkotiku prekursoru normatīvajos aktos juridisku pamatu dalībvalstu kompetentajām iestādēm apturēt vai konfiscēt tādu medikamentu sūtījumu, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, dalībvalstu kompetentajām iestādēm vairs nebūs jāpaļaujas uz dažādiem valsts normatīvajiem aktiem, kur tādi pastāv, lai apturētu vai konfiscētu šos medikamentus.

To medikamentu tirdzniecības plūsma, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, netiks kavēta.

Tas samazinās INCB izteikto kritiku par ES nepietiekamo darbību šo medikamentu kontroles pasākumu noteikšanā.

Lietderīgums

Kontroli tādējādi veiks gan eksportējot, gan importējot, kā arī tranzītā visās dalībvalstīs, pamatojoties uz riska analīzi. Tā būs daļa no parastā muitas darba, kur riska kritēriji mainās atkarībā no tendencēm, tāpēc gaidāms, ka papildu administratīvais slogs būs minimāls. Attiecībā uz tirgotājiem, kam muitas kontrole ir daļa no parastā riska, kuru viņi uzņemas, tirgojot preces starptautiski, uzskatāms, ka ietekme būs minimāla.

4. risinājums: palielināt kompetento iestāžu pilnvaras un ieviest pirmsievešanas paziņojumus

Efektivitāte

Šā risinājuma pamatā ir iepriekš minētais risinājums, saglabājot visas jau aprakstītās priekšrocības. Turklāt *PEN* tiešsaistes sistēmas izmantošana samazinās novirzīšanas risku, jo šī sistēma nodrošina narkotiku prekursoru tirdzniecības sistemātisku un konsekventu uzraudzību visā pasaulē. Pateicoties šim rīkam, šis risinājums **palielinās iespējas novērst to, ka medikamenti, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, tiek novirzīti nelikumīgai metamfetamīna ražošanai.**

Tas, ka dalībvalstu kompetentās iestādes medikamentiem izmantos pirmsievešanas paziņojumus (*PEN* tiešsaistē), **tiks atzinīgi novērtēts Starptautiskajā narkotiku kontroles**

padomē, kas pēdējo gadu laikā nemitīgi savos gadskārtējos ziņojumos mudinājusi Savienību to darīt.

Kopš **tiešsaistes sistēmas PEN** izveides nekad nav reģistrēts, ka tā **padarītu lēnākus vai kavētu tirdzniecības darījumus**, ko apstiprina fakts, ka šo sistēmu visā pasaulē lieto arvien lielāks skaits valstu.

Lietderīgums

Papildu administratīvais slogs kompetentajām iestādēm saistībā ar pārbaudēm, ko tās veiks atbilstoši grozītajam 26. pantam, paliks minimāls. Papildu administratīvais slogs kompetentajām iestādēm par viena pirmsievešanas paziņojuma aizsūtīšanu 1. kategorijas vielai ir EUR 15. Papildu administratīvais slogs galvenokārt būs atkarīgs no šo medikamentu likumīgās tirdzniecības katrā dalībvalstī. Šajā saistībā var pieņemt, ka papildu administratīvais slogs ir relatīvi neliels un to var uzņemties dalībvalstu kompetentās iestādes, ņemot vērā, ka vairākas dalībvalstis jau brīvprātīgi šādus paziņojumus sūta pēdējos trīs gadus starptautisko rīcības iniciatīvu laikā atbilstīgi projektam *Prizma*.

5. risinājums: pakļaut medikamentus, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, tādām pašām kontroles prasībām kā efedrīnu un pseidoefedrīnu

Efektivitāte

Šis risinājums būtiski pastiprinās kontroli attiecībā uz medikamentiem, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns un kuriem noteiks tādu pašu kontroles režīmu, kādu normatīvie akti, kas attiecas uz narkotiku prekursoriem, piemēro tām izejvielām, ko tie satur.

Šis risinājums **palielinās iespējas novērst šo medikamentu novirzīšanu, tādējādi samazinot efedrīna un pseidoefedrīna piegādi** nelikumīgai metamfetamīna ražošanai.

Prasības, kas būtu piemērojamas šiem medikamentiem, būtu neproporcionālas šīs iniciatīvas mērķim.

Šo medikamentu tirdzniecības plūsmu starp Savienību un trešām valstīm var kavēt palielinātās prasības, kuras uzņēmējiem būs obligāti jāievēro, lai varētu eksportēt vai importēt šos medikamentus.

Turklāt šis risinājums paredzētu mainīt to pašu pantu regulā, kurš reglamentē ES iekšējo tirdzniecību ar narkotiku prekursoriem.

Šis risinājums **būs saderīgs ar CND rezolūciju**, kas cita starpā aicina Savienību “piemērot līdzīgus kontroles pasākumus farmaceitiskiem preparātiem, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, kas ir galvenās prekursoru ķīmiskās vielas”⁴.

Lietderīgums

Ir četras galvenās administratīvās prasības: licence, importa atļauja, eksporta atļauja un pirmsievešanas paziņojums. Papildu administratīvais slogs, ko izraisa prasība par tiešsaistes sistēmu *PEN*, ir aprēķināts pie 4. risinājuma.

Attiecībā uz **licencēšanu** pašreizējais vidējais administratīvais slogs uz vienu kompetento iestādi 1. kategorijas vielām ir EUR 861 gadā. Tāpēc pašreizējais administratīvais slogs uz vienu kompetento iestādi, lai izdotu licenci par šiem medikamentiem, būtu tāds pats kā jebkurai citai 1. kategorijas vielai, tātad EUR 49.

⁴ Rezolūcija E/CN.7/2011/L.5/Rev.1 par “Starptautiskās sadarbības un regulējuma un institucionālas iekārtas pastiprināšanu prekursoru ķīmisko vielu kontrolei, kuras izmanto nelikumīgai sintētisko narkotiku kontrolei”.

http://www.unodc.org/documents/commissions/CND-Res-2011to2019/CND54_8e1.pdf

Attiecībā uz **importa atļaujām** pašreizējais papildu administratīvais slogs uz vienu kompetento iestādi 1. kategorijas vielām ir EUR 1236 gadā. Pašreizējais administratīvais slogs, lai izdotu importa atļauju, ir EUR 28.

Attiecībā uz **eksporta atļaujām** vidējais administratīvais slogs uz vienu kompetento iestādi 1. kategorijas vielām ir EUR 995 gadā. Pašreizējais administratīvais slogs, lai izdotu eksporta atļauju, ir EUR 29.

Administratīvais slogs uzņēmumam, lai saņemtu licenci, ir EUR 77 (*DG ENTR* ietekmes novērtējums)⁵.

6. RISINĀJUMU SALĪDZINĀJUMS

Turpmāk dotajā tabulā norādīta katra risinājuma efektivitāte un finansiālais lietderīgums, tādējādi veicinot vispiemērotākā variantā analīzi.

1. tabula. Risinājumu salīdzinājums

Risinājumi	Efektivitāte			Finansiālais lietderīgums		Kopējais vērtējums
	Medikamentos esošo EPH/PSE krājumu samazinājums, novēršot to novirzīšanu	Brīvas EPH/PSE medikamentu plūsmas saglabāšana starp ES un ceļu.	Atbilstība ANO rezolūcijai	Papildu administratīvais slogs		
				Iestādei	Nozarei	
1	-	+	-	€ 0	€ 0	-
2	-/+	+	-	€ 0/+	€ 0/+	-
3	+	+	+	€ 0/+	€ 0/+	++
4	++	+	+	€ 1500*	NA	+++
5	+++	+/-	+	Eksports = €9300 Imports = €7700	Licence = €77	++

⁵ Administratīvie izdevumi un administratīvais slogs, ko rada grozījumi ES narkotiku prekursoru tiesību aktos, Gala ziņojums, *EIM*, 2011. gada oktobris, 24. lpp.

Kaut arī bāzes scenārijs nerada nekādu papildu administratīvu slogu, šis risinājums ir jāatmet, ja Komisija grib adekvāti reaģēt uz Padomes lūgumu labot nepilnības, kas atklātas normatīvajos aktos attiecībā uz narkotiku prekursoriem, un uz starptautiskās sabiedrības paustajām bažām.

Tādi pasākumi, kas nav likumdošanas pasākumi, ja vien tos nepieņem visas dalībvalstis, risinātu identificēto problēmu tikai daļēji. Turklāt tie nedotu iespēju kompetentajām iestādēm eksporta brīdī vai transportējot tranzītā, apturēt vai konfiscēt medikamentus, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, skaidra juridiska regulējuma trūkuma dēļ attiecībā uz šīm konkrētajām precēm. Atbilstīgi šiem risinājumam apsvērtie pasākumi tikai zināmā mērā novērstu to medikamentu novirzīšanu, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns.

3., 4. un 5. risinājums radītu skaidru juridisku pamatu kompetentajām iestādēm apturēt un/vai konfiscēt medikamentus, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns, kad tos eksportē no Savienības muitas teritorijas vai kad tie šķērsos šo teritoriju tranzītā, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka šie medikamenti ir paredzēti nelikumīgai narkotiku ražošanai. Visi tie mazinātu *INCB* izteikto kritiku par ES rīcības trūkumu, ieviešot kontroles pasākumus attiecībā uz šiem medikamentiem, un visi palielinātu iespējas novērst šo medikamentu novirzīšanu, tādējādi samazinot efedrīna un pseidoefedrīna piegādi nelikumīgai metamfetamīna ražošanai, kaut arī atšķirīgā apmērā.

Salīdzinot šos trīs risinājumus, kas paredz normatīvo aktu grozījumus, redzams, ka 3. risinājums radītu tikai niecīgu administratīvo slogu un tas pats gaidāms ar 4. risinājumu, turpretim 5. risinājums radītu vislielāko administratīvo slogu gan kompetentajām iestādēm, gan uzņēmējiem. Lai gan 5. risinājumu var uzskatīt par visefektīvāko, jo tajā piemēro visstingrāko kontroli, tas tomēr radītu pārāk daudz kontroles prasību, kas šķiet nesamērīgas attiecībā pret mērķi, kuru mēģina panākt ar šo iniciatīvu. Pievienotā vērtība, ko dod 4. risinājums salīdzinājumā ar 3. risinājumu, ir tāda, ka atbilstīgi šim risinājumam divu kombinētu pasākumu kopdarbība palielina katra atsevišķā pasākuma efektivitāti, radot tikai ierobežotu papildu slogu, ņemot vērā to, ka pirmsievešanas paziņojumu sistēma ir jau izveidota un darbojas un ka pirmsievešanas paziņojumu skaits, ko dalībvalstu kompetentās iestādes, domājams, varētu nosūtīt gada laikā, ir samērā mazs. Turklāt, tā kā pirmsievešanas paziņojumi jau ir obligāti 1. kategorijas klasificētajām vielām, šķiet loģiski padarīt tos obligātus arī attiecībā uz ražojumiem, kuru sastāvā ir šīs vielas, piemēram, uz medikamentiem, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns.

Tāpēc domājams, ka priekšroka dodama 4. risinājumam: tas nodrošinātu efektīvu kontroli, ieviestu tikai vienu jaunu kontroles prasību un neradītu gandrīz nekādu papildu administratīvo slogu.

7. UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

Komisija paredz

Ievākt, analizēt un ziņot par dalībvalstu ikgada statistiku par konfiskāciju un apturētajiem sūtījumiem.

- Atbalstīt grozītās regulas īstenošanu ar Narkotiku prekursoru darba grupu un ar esošo norāžu atjaunināšanu, ar e-mācību līdzekli, BUJ dokumentu.
- Ieviest datubāzi, kuru pašlaik izstrādā, lai atvieglotu statistikas vākšanu un analīzi.
- Izveidot Kombinētajā nomenklatūrā īpašu tarifu kodu medikamentiem, kuru sastāvā ir efedrīns vai pseidoefedrīns.

- Organizēt informējošas aktivitātes, iesaistot kompetentās iestādes un uzņēmējus.
- Apmainīties ar informāciju, tostarp informāciju par tendencēm, ar trešo valstu valdībām.

Komisija varētu veikt jauno noteikumu izvērtēšanu piecus gadus pēc to pieņemšanas, pārbaudot sasniegtos rezultātus salīdzinājumā ar izvirzītajiem mērķiem un novērtējot ietekmi uz turpmākiem risinājumiem. Pēc tam tā varētu iesniegt ziņojumu par šo izvērtējumu.